

ARVIOINTIKERTOMUS 2025

Hyväksytty tarkastuslautakunnassa 20.5.2026

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS	3
1. TARKASTUSLAUTAKUNTA	4
1.1 Arviointi- ja tarkastustehtävät.....	4
1.2 Kokoonpano	4
1.3 Ulkoinen tilintarkastus.....	4
1.4 Toiminta	5
1.5 Sidonnaisuusilmoitusten valvonta.....	5
2. TALOUDEN ARVIOINTI JA TOIMINTAKERTOMUS	6
2.1 Emokaupungin vuosittaiset yli-/alijäämät ovat kertyneet seuraavasti	6
2.2 Kaupunkikonsernin talous	6
2.3 Kaupunkikonsernin talouden tunnusluvut	7
2.4 Kaupunginhallitus	8
2.5 Hyvinvointilautakunta, 1.6.2025 alkaen Kaupunkipalvelujen lautakunta.....	9
2.6 Kaupunkirakennelautakunta	9
2.7 Investoinnit.....	10
2.8 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	11
2.9 Henkilöstö	11
3. KONSERNIYHTEISÖJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	12
3.1 Kiinteistö Oy Kummun Kodit.....	12
3.2 Outokummun seudun teollisuuskylä Oy	13
4. STRATEGIAN JA HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN	14
4.1 Kumpukartta 2022–2025 konsernistrategia.....	14
4.2 Hyvinvointisuunnitelma	19

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Tarkastuslautakunta on arvioinut Outokummun kaupungin toiminnan ja talouden toteutumista vuodelta 2025 suhteessa valtuuston asettamiin tavoitteisiin. Arvioinnin tarkoituksena on tukea valtuuston ohjaus- ja päätöksentekotyötä tuottamalla riippumatonta ja kokonaisvaltaista tietoa kaupungin toiminnasta.

Vuotta 2025 on leimannut toimintaympäristön epävarmuus, mutta tästä huolimatta kaupungin talous on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Tilikauden ylijäämä osoittaa, että talouden kokonaisohjaus on ollut hallittua ja päätöksenteossa on kyetty sopeutumaan muuttuviin olosuhteisiin. Myönteiseen tulokseen ovat vaikuttaneet muun muassa ennakoitua paremmat rahoitustuotot ja toimintakate.

Lautakunta korostaa kuitenkin, että hyvä tulos ei poista pidemmän aikavälin rakenteellisia haasteita. Väestön väheneminen ja ikääntyminen heikentävät verotulopohjaa samalla, kun palvelutarve kasvaa erityisesti ikääntyvän väestön osalta. Tämä lisää paineita kuntataloudelle ja vaikuttaa myös kaupungin vetovoimaan.

Kaupungin toiminta ja talous ovat kehittyneet pääosin hallitusti, mutta tulevaisuus edellyttää edelleen määrätietoista ja pitkäjänteistä kehittämistä. Lautakunta pitää tärkeänä elinvoiman vahvistamista, työllisyyden edistämistä sekä elinkeinorakenteen monipuolistamista.

Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota työllisyyden kustannusten kehitykseen, tavoitteiden selkeyteen ja mitattavuuteen sekä raportoinnin johdonmukaisuuteen. Näiden tekijöiden suunnitelmallinen seuranta on keskeistä talouden kestävyden ja hyvän hallinnon näkökulmasta.

Lautakunta korostaa, että talouden kehitys tulee kytkeä tiiviisti kaupungin strategiaan linjauksiin. Strategian, talousarvion ja investointisuunnittelun välistä yhteyttä tulee vahvistaa, jotta päätöksenteko perustuu realistiseen kokonaiskuvaan kaupungin taloudellisesta kantokyvystä ja palvelutarpeista.

Tulevaisuuden haasteisiin vastaaminen edellyttää ennakoivaa taloudenhallintaa, vaikuttavia toimenpiteitä sekä johdonmukaista päätöksentekoa.

Tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa havaintonsa ja suosituksensa valtuuston käyttöön.

Lautakunta kiittää kaupungin henkilöstöä, luottamushenkilöitä, tilintarkastajaa sekä muita tarkastustoimessa mukana olleita hyvästä yhteistyöstä.

Tarkastuslautakunnan puolesta

Tarja Nirvajärvi

Puheenjohtaja

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA

1.1 Arviointi- ja tarkastustehtävät

Tarkastuslautakunta toimii valtuuston alaisena ja sen tehtävät perustuvat kuntalakiin ja Outokummun hallintosääntöön.

Lautakunta valmistelelee hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioi kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista, mikäli kunnalla on taseessa kattamatonta alijäämää.

Lautakunta vastaa myös kunnan ja tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta, valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamista, valmistelelee hallintosäännön määräyksiä sekä tilintarkastuskertomuksen käsittelyn valtuustolle.

Hallintosäännön mukaan lautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista, varmistaa tilintarkastuksen riittävät voimavarat, tekee aloitteita tarkastuksen eri osa-alueiden yhteensovittamisesta sekä huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla.

1.2 Kokoonpano

Kaupunginvaltuusto valitsi 25.8.2025 tarkastuslautakunnan valtuustokaudelle 2025–2029 hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Nivajärvi Tarja, puheenjohtaja	Jämsä Tomi
Palander Pirkko, varapj. 31.5.2027 asti	Räsänen Erkki 31.5.2027 asti
Ratilainen Simo, varapj. 1.6.2027 alkaen	Poutiainen Eija 1.6.2027 alkaen
Jääskeläinen Pentti	Matikka Helena
Ruhtinas Reijo	Mutanen Katariina
Kaasinen Marko 31.5.2027 asti	Partanen Anna 31.5.2027 asti
Partanen Anna 1.6.2027 alkaen	Kaasinen Marko 1.6.2027 alkaen

Vuoden 2025 arviointityössä on huomioitu seuraavat esteellisyydet. Jäsenet eivät ole kyseisiltä osin osallistuneet lautakunnan arviointityöhön.

Palander Pirkko	kaupunginhallituksen jäsen 16.6.2025 saakka
Jääskeläinen Pentti	kaupunginhallituksen jäsen 16.6.2025 saakka

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Tarja Hakkarainen.

1.3 Ulkoinen tilintarkastus

Outokummun kaupungin lakisääteisenä tilintarkastusyhteisönä toimii tilikausina 2023–2026 BDO Auditor Oy vastuullisena tilintarkastajanaan JHT, HT Taina Törrönen.

1.4 Toiminta

Tarkastuslautakunta laati valtuustokauden 2025–2029 arviointisuunnitelman, joka ohjaa sen toimintaa ja vuosittaisen työohjelman laadintaa. Lautakunta on perehtynyt toimielinten toimintaan kokouspöytäkirjojen kautta.

Tarkastuslautakunta kuuli vuoden 2025 arvioinnin tueksi henkilöitä seuraavasti:

15.9.2025	tilintarkastaja Taina Törrönen
22.10.2025	kaupunginjohtaja Päivi Lintumäki
25.11.2025	kaupunkipalvelujen johtaja Jukka Orenius
16.12.2025	kaupunkirakennejohtaja Jarkko Karvonen
21.1.2026	tilintarkastaja Taina Törrönen, johtava työhön valmentaja Markku Tanskanen, johtava työkykykoordinaattori Anna Leminen ja projektisuunnittelija Sirkka-Liisa Kolehmainen
17.2.2026	Outokummun seudun teollisuuskylä Oy:n toimitusjohtaja Tuomo Roivas, yritysasiantuntija Jaana Karppanen ja projektipäällikkö Henry Torn
14.4.2026	kaupunginjohtaja Päivi Lintumäki
5.5.2026	kaupunginjohtaja Päivi Lintumäki ja Karelnet Oy:n toimitusjohtaja Marjo Piironen

Tarkastuslautakunta osallistui FCG:n Teams-koulutukseen 21.10.2025 (tarkastuslautakuntien tehtävät ja toiminta) ja 19.3.2026 (mm. kuntastrategian toteutumisen arviointi ja arviointikertomuksen laadinta).

Arviointikertomus perustuu Outokummun konsernistrategiaan 2022–2025, vuoden 2025 talousarvioon, kaupunginhallituksen hyväksymään tilinpäätökseen, tilintarkastajan raportteihin ja tilintarkastuskertomukseen sekä tarkastuslautakunnan kokouksissa saatuun informaatioon, toimielinten pöytäkirjoihin ja jäsenten omiin tietoihin ja havaintoihin.

Tarkastuslautakunnan kommentit on nostettu esille arviointikertomuksessa värillisissä laatikoissa.

1.5 Sidonnaisuusilmoitusten valvonta

Kuntalain 84 §:n mukaan kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Kuntalain 121.5 §:n mukaan tarkastuslautakunta valvoo ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta käsitteli kaikki kaupungille toimitetut sidonnaisuusilmoitukset ja toimitti ne valtuustolle tiedoksi. Yksi ilmoitusvelvollinen ei tehnyt ilmoitusta useista kehotuksista huolimatta. Päivittyvä yhteenveto ilmoituksista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.outokummunkaupunki.fi kohdassa: hallinto ja päätöksenteko -sidonnaisuudet.

Tarkastuslautakunta muistuttaa, että ilmoitusvelvollisuuden noudattaminen edistää kunnan päätöksenteon avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Sidonnaisuuksien muutokset on ilmoitettava kahden kuukauden kuluessa.

2. TALOUDEN ARVIOINTI JA TOIMINTAKERTOMUS

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut ovat sitovia. Toiminnan tunnusluvut eivät ole sitovia, vaan ne ovat arvioita toimintaympäristön kehityksestä.

Kaupungin vuoden 2025 tilinpäätös on ylijäämäinen 4 430 935,40 euroa. Alkuperäinen talousarvio oli ylijäämäinen 283 480 euroa ja muutettu talousarvio ylijäämäinen 3 144 030,00.

Ylijäämäistä tulosta selittää mm. ennakoitua suuremmat rahoitustuotot ja ennakoitua parempi toimintakate.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen esittämä toimintakertomus vuodelta 2025 kuvaa kaupungin toiminnallista ja taloudellista tilaa ja valtuuston asettamat taloudelliset sekä toiminnalliset tavoitteet ovat keskeisiltä osin toteutuneet.

Tilintarkastuskertomuksen mukaan kaupungin hallinto on toiminut laillisesti ja kirjanpito on hoidettu hyvin, sitä koskevien säännösten mukaisesti. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa on sekä onnistumisia että kehittämistarpeita. Erityisesti työllisyyden, väestökehityksen ja velkaantuneisuuden hallinta edellyttävät pitkäjänteisiä ja vaikuttavia toimenpiteitä tulevina vuosina.

2.1 Emokaupungin vuosittaiset yli-/alijäämät ovat kertyneet seuraavasti:

TASE t €	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 889	3 289	12 847	17 415	9 883	11 329	12 233
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 600	9 559	5 179	-6 852	1 446	904	3 144
Taseen kertynyt yli(+)/ali(-) jäämä yht.	3 289	12 847	18 026	10 563	11 329	12 233	15 347

2.2 Kaupunkikonsernin talous

Outokummun kaupunkikonsernin tulos tilikaudelta 2025 on 2 046 791,15 euroa. Outokummun konsernitaseessa ei ole kattamatonta alijäämää eikä siten kuntalain mukaista talouden tasapainottamisvelvoitetta.

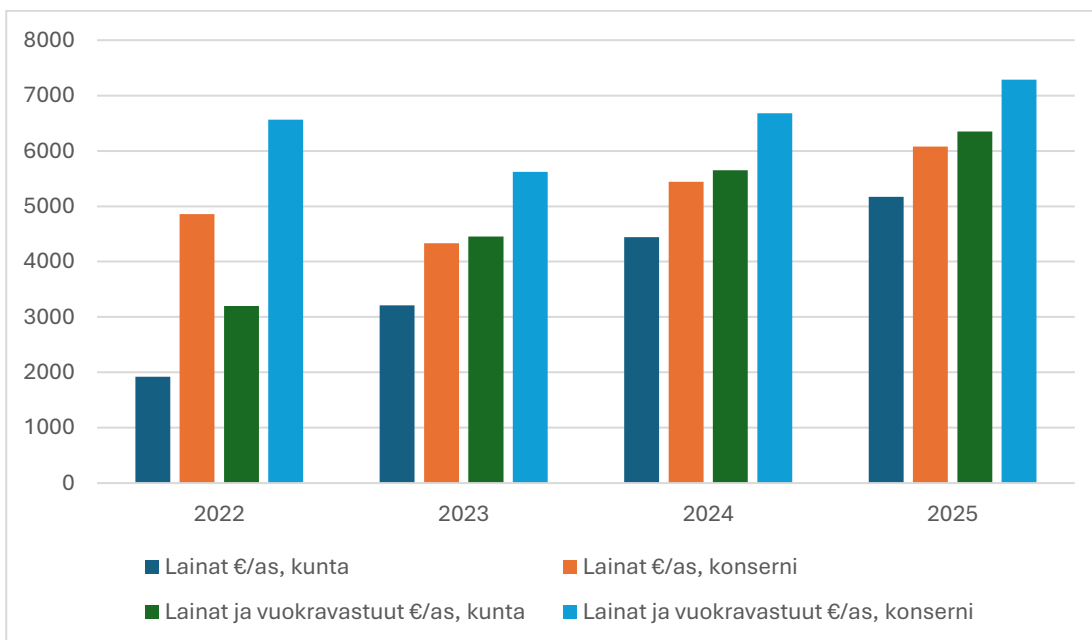
2.3 Kaupunkikonsernin talouden tunnusluvut

Verotulot

Tuloveroprosentti oli entinen 8,9 %, samoin kiinteistöveroprosentit: maapohjan 1,30 %, rakennusten yleinen 1,10 %, vakituisten asuinrakennusten 0,55 % ja muiden asuinrakennusten 1,25 %.

Verotulojen erittely (1000 €)	2025		2024	
Kunnan tulovero	9 968	78 %	9 897	79 %
Kiinteistövero	1 757	14 %	1 708	13 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 095	8 %	977	8 %
Verotulot yhteensä	12 820		12 582	

Kaupungin ja konsernin lainakanta

Kaavio: Lainojen ja vastuiden asukaskohtainen kehitys vuosina 2022–2025. Kaupungin asukasmäärän vaihtelu vaikuttaa hieman tunnuslukuihin. Aukkaita 2022/6454, 2023/6406, 2024/6444 ja 2025/6371.

2.4 Kaupunginhallitus

Vuoden 2025 lopussa Outokummun kokonaislainakanta oli 32,9 miljoonaa euroa eli 5 170 euroa asukasta kohden. Velkataakka on asukaskohtaisesti selvästi valtakunnan keskiarvoa korkeampi. Myös koko kaupunkikonsernin velkaantuneisuus pysyi korkeana, vaikka konsernin tilikauden tulos oli noin 2,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Jatkossa velan kasvua on tarpeen hillitä, jotta kaupungin taloudellinen liikkumavara säilyy kestäväenä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että Outokummun kaupungin lainamäärä asukasta kohden ylittää selvästi valtakunnallisen keskiarvon ja on korkea myös vertailtaessa samankokoisiin, noin 5 000–8 000 asukkaan kuntiin. Lainatason sijoittuminen keskitason yläpuolelle korostaa kaupungin taloudellisen aseman haavoittuvuutta.

Lainakannan korkea taso johtuu merkittävistä investoinneista sekä siitä, ettei sijoitusvarallisuutta ole hyödynnetty velanhoidon keventämiseksi. Velkarahoitteiset investoinnit ovat kaventaneet kaupungin taloudellista liikkumavaraa ja rajoittavat kykyä vastata tuleviin investointi- ja palvelutarpeisiin ilman lisävelanottoa. Tarkastuslautakunta korostaa investointien aiempaa kriittisempää mitoitusta ja maksukyvyyn systemaattista seuranta.

Kaupunkikonsernin tilikauden 2025 tulos oli 2,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mutta konsernin velkaantuneisuus säilyi erittäin korkeana, 38,7 miljoonassa eurossa. Ylijäämä ei olennaisesti paranna konsernin rahoituksellista asemaa eikä pienennä korkeaan velkatasoon liittyviä riskejä. Tarkastuslautakunta katsoo, että velkaantuneisuus heikentää talouden kestävyyttä pitkällä aikavälillä ja edellyttää johdonmukaisia sekä pitkäjänteisiä toimia talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisen kasvun pysäyttämiseksi.

Kuva: Monitoimireitti, (Paula Hulkkonen)

2.5 Hyvinvointilautakunta, 1.6.2025 alkaen Kaupunkipalvelujen lautakunta

Vuonna 2025 kaupungin palveluiden kehittämistä jatkettiin organisaatiouudistuksella, jossa palvelualueet yhdistettiin kahdeksi kokonaisuudeksi toiminnan tehostamiseksi ja päällekkäisyyksien vähentämiseksi. Kaupungin strategiaa ja hyvinvointisuunnitelmaa toteutettiin osallisuutta tukien. Viestintää ja imagomarkkinointia kehitettiin, ja kaupungin palveluista tiedotettiin suunnitelmallisesti. Kulttuuri- ja liikuntatoiminta sekä tapahtumatoiminta olivat aktiivisia, ja kansainvälistä yhteistyötä vahvistettiin. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa painotettiin osallisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Kaupungin vuoden 2025 toiminnassa korostuivat rakenteelliset uudistukset ja palveluiden kehittäminen strategisten linjausten mukaisesti. Palvelualueiden yhdistäminen ja toiminnan tehostamiseen tähtäävät toimenpiteet olivat johdonmukaisia ja tukivat toiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä. Kaupungin viestinnän, tapahtumatoiminnan sekä osallisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävien toimien voidaan katsoa edistäneen kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ja hyvinvoinnin edellytyksiä. Tarkastuslautakunta toteaa, että toimenpiteiden vaikutusten systemaattinen seuranta on keskeistä uudistusten vaikuttavuuden arvioimiseksi tulevana vuosina.

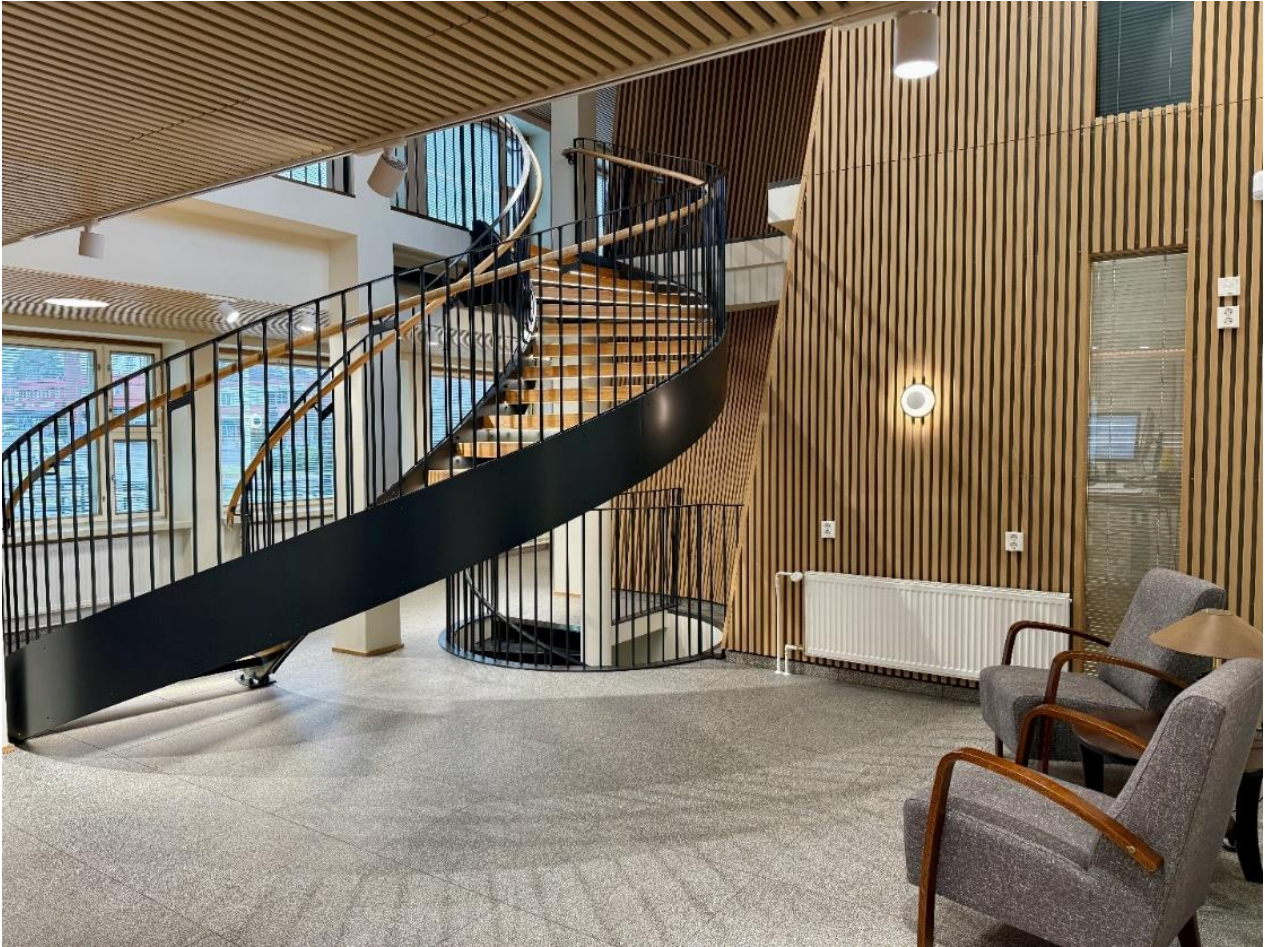
2.6 Kaupunkirakennelautakunta

Kaupungintalon peruskorjaus valmistui suunnitelmien mukaisesti tammikuussa 2025. Hanke huomioitiin myös maakunnallisella tasolla, kun se valittiin Pohjois-Karjalan maakunnalliseksi peruskorjauskohteeksi. Kaupunkirakennelautakunnan toimialalla merkittävimmät investoinnit on pääosin toteutettu. Tulevien vuosien investoinnit painottuvat erityisesti infra- ja vesihuoltopalveluihin.

Polvijärven kunnalle on 1.1.2025 alkaen myyty rakennustarkastajan, lupasihteerin ja ympäristönsuojelusihteerin palvelujen lisäksi teknisen johtajan tehtävien hoitaminen 50 % työpanoksella.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungintalon peruskorjaus valmistui suunnitellun aikataulun mukaisesti tammikuussa 2025. Hanketta voidaan pitää kokonaisuutena onnistuneena, mistä osoituksena Outokummun kaupungintalo palkittiin vuoden 2026 alkupuolella peruskorjauksesta, jossa kulttuurihistorialliset arvot on huomioitu ansiokkaasti.

Vesihuoltopalveluissa vedenlaatuvaatimukset täyttyivät kaikilta osin 100-prosenttisesti, ja jäteveden puhdistustulokset ylittivät lupaehtojen vaatimukset. Ikääntyneen infrastruktuurin kuntoa on seurattava ja uudistettava toimintavarmuuden ylläpitämiseksi.

Kuva: Kaupungintalon aula, (Paula Hulkkonen)

2.7 Investoinnit

Vuonna 2025 investointeja toteutettiin laajasti eri palvelualueilla. Suurimmat hankkeet olivat kaupungintalon peruskorjaus (3,62 milj. euroa, alitti budjetin) sekä Kalattomantien sillan uusiminen. Lisäksi investoitiin katuverkkoon, valaistukseen, vesihuollon varautumiseen sekä pienempiin kohteisiin, kuten lukion kalusteisiin ja uimahalliin. Osa investoinneista siirrettiin tuleville vuosille. Kokonaisuutena investointiosan netto määrärahat alittuivat. Talousarvio netto oli 3,0 milj. euroa, toteuma 2,8 milj. euroa.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan investoinnit toteutuivat talousarvion mukaisesti sekä kohdistuivat kaupungin toiminnan ja palvelutuotannon kannalta keskeisiin tarpeisiin. Suurimmat hankkeet, erityisesti kaupungintalon peruskorjaus ja Kalattomantien sillan uusiminen, toteutuivat suunnitelmien mukaisesti, ja hankkeiden kustannusseuranta oli ajantasaista.

Infrastruktuuriin, energiatehokkuuteen ja vesi- ja viemärlaitoksen varautumiseen liittyvät investoinnit tukivat kaupungin pitkäjänteistä kehittämistä, ja pienemmät investoinnit paransivat palvelujen toimivuutta. Osa investoinneista siirrettiin perustellusti tuleville vuosille, mutta tarkastuslautakunta korostaa investointien ennakoivan suunnittelun merkitystä kaupungin taloudellisen kantokyvyn turvaamisessa.

2.8 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida ja varmentaa sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskienhallinnan riittävyyttä. Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa.

Tarkastuslautakunta arvioi, että Outokummun kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty kuntalain ja ohjeistusten mukaisesti. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty valtuustossa 31.5.2021, ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on hyväksytty hallituksessa 28.12.2015. Sisäisen valvonnan toimintaohje on hyväksytty hallituksessa 23.3.2020 (päivitetty 16.2.2026). Talouden ja toiminnan toteutumista on seurattu säännöllisen raportoinnin avulla.

Keskeiset riskit liittyvät korkeaan velkaantuneisuuteen, väestökehitykseen ja korkeaan työttömyysasteeseen. Lisäksi tytäryhteisöihin, erityisesti Kiinteistö Oy Kummun Koteihin, kohdistuu taloudellisia riskejä, jotka edellyttävät aktiivista omistajaohjausta. Myös kaupungin omaisuuden ja infran korjausvelka muodostaa pitkän aikavälin riskin.

Tarkastuslautakunta korostaa Karelnet Oy:n taloudellisen tilanteen ja maksuvalmiuden seurannan tärkeyttä, ottaen huomioon kaupungin myöntämän 3,5 miljoonan euron lainan valokuituverkon rakentamista varten. Tarkastuslautakunta edellyttää, että kaupunginhallitus seuraa ja raportoi Karelnet Oy:n taloudellista tilannetta säännöllisesti.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä, että riskit on tunnistettu ja niitä on käsitelty laajasti tilinpäätöksessä. Lautakunta pitää tärkeänä, että riskien seuranta ja hallintaa tulee jatkaa systemaattisesti osana strategista johtamista ja taloussuunnittelua.

2.9 Henkilöstö

Henkilöstön määrä oli vuoden 2025 lopussa 237 henkilöä, heistä 175 oli naisia ja 62 miehiä. Hallinnon toimialalla työskenteli 22 henkilöä, kaupunkipalveluissa henkilöstöä oli yhteensä 173 ja kaupunkirakenteen toimialalla 42 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä oli 47,1 vuotta.

Kaupunki jatkoi panostuksia henkilöstön työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen. Sairauspoissaolot vähenivät selvästi edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstömenot laskivat 1,3 prosenttia edellisvuodesta, mikä johtui osittain organisaatiomuutoksista ja suunnitelmallisesta taloudenpidosta.

3. KONSERNIYHTEISÖJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaupunkikonsernin kokonaisvelka oli noin 38,7 milj. euroa. Kiinteistö Oy Kummun Kotien taloudellinen tilanne edellytti omistajan tukitoimia ja jatkotoimenpiteitä. Konsernin omistajaohjausta on syytä edelleen vahvistaa riskien hallitsemiseksi ja konsernin kokonaisedun turvaamiseksi.

3.1 Kiinteistö Oy Kummun Kodit

Tilikauden tulos on -0,60 M€.

Alla arvioidaan yhtiölle asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista vuonna 2025.

Ilmeeltään siistit, viihtyisät ja turvalliset asuinympäristöt

Vuoden 2025 tavoite matalammasta asukasvaihtuvuudesta ei toteutunut, ollen edellisen vuoden tasoa.

Suunnitelma asuntokannan hallitusta vähentämisestä

Vuonna 2025 purettu suunnitelman mukaisesti yksi kerrostalo ja valmisteltu kahden kohteen kylmilleen jättämistä

Käyttöaste talouden ja lainanhoitoa paremmin turvaavalle tasolle

Käyttöaste oli 83 % tavoitteen ollessa 87 %. Yhtiön tulos vuonna 2025 oli -0,60 M€ jääden tavoitteesta 0,15 M€. Tavoite ei toteutunut.

Korjausvelan hallinta

Vuoden 2025 aikana tehtiin vain välttämättömät huoneistoremontit.

Tarkastuslautakunta suosittaa, että asuinympäristöjen viihtyvyyttä ja turvallisuutta kehitetään edelleen asukasvaihtuvuuden vähentämiseksi. Toimenpiteiden vaikuttavuutta tulee seurata aiempaa systemaattisemmin.

Asuntokannan hallittua vähentämistä tulee jatkaa johdonmukaisesti ja sen vaikutuksia käyttöasteeseen ja talouteen arvioida säännöllisesti.

Korjausvelan hallinnassa lautakunta korostaa pitkäjänteisten ja ennakoivien korjaustoimenpiteiden merkitystä, jotta asuntokannan kunto ei heikkene.

Kuva: Outokummun seudun teollisuuskylä, (Tapio Tanskanen)

3.2 Outokummun seudun teollisuuskylä Oy

Tilikauden tulos on -83 k€.

Alla arvioidaan yhtiölle asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista vuonna 2025.

Reagoimme nopeasti asiakkaiden yhteydenottoihin

Asiakkaiden yhteydenottoihin on vastattu 24 tunnin sisällä.

Toteutamme energiastrategiaan sisältyvistä päästöjä vähentävistä toimista v. 2025

Tavoitteen mukaisesti sähkösopimukset on vaihdettu vähäpäästöiseksi. PÄRM-hankkeessa toteutettu VTT:n selvitys hiilidioksidin sitomisesta kaivosperäin on valmistunut.

Paikallisen elinvoiman vahvistaminen uusasiakashankinnan keinoin

Tavoitteena oli kontaktoida vuoden 2025 aikana yli 25 B2B-yritystä. Yrityksiä tavoitettiin 31, joten asetettu tavoite saavutettiin.

Talous on tasapainossa

Tavoitteena oli positiivinen tilikauden tulos, investointien ylittäminen poistoihin nähden sekä yli 40 prosentin omavaraisuusaste. Tilikauden tulos jäi -83 t€ negatiiviseksi kiinteistökaupan yhteydessä tehdyn noin 100 t€ alaskirjauksen vuoksi. Ilman alaskirjausta tulos olisi ollut positiivinen. Investoinnit jäivät vähäisiksi, kun suunniteltu hallikohde peruuntui. Omavaraisuusaste ylitti asetetun 40 prosentin tavoitteen.

Säilytetään taseessa kohtuullinen ylijäämäpuskuri riskien hallitsemiseksi

Taseen kertynyt ylijäämä oli 579 K€ ollen 25 k€ yli tavoitteen.

Yritystilojen käyttöaste hyvällä tasolla

Toimitilojen käyttöaste ylitti tavoitteen ollen yli 95 %

Yli 1000 teollista työpaikkaa Outokummussa

Toteuma oli noin 750, joten tavoite ei toteutunut.

Vaikka tulos jäi negatiiviseksi alaskirjauksen vuoksi, on tärkeää arvioida talouden peruskehitystä ilman kertaluonteisia vaikutuksia. Teollisten työpaikkojen tavoite ei toteutunut, mikä edellyttää syiden analysointia tavoitteeseen pääsemiseksi.

Kehitystä toimitilojen käyttöasteessa ja teknologian kehitystä teollisuuden alalla tulee seurata pitkäjänteisesti. Tase on vahva, mutta investointien vähäisyys voi pidemmällä aikavälillä heikentää alueen elinvoiman kehittymistä.

4. STRATEGIAN JA HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

4.1 Kumpukartta 2022–2025 konsernistrategia

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.1.2022 Outokummun kaupungin konsernistrategian vuosille 2022–2025.

Toimintaa ohjaava arvo: Rohkeus ja luovuus

Ilmapiiirimme on aktiivinen, avoin ja ennakkoluuloton

Toimintaa ohjaava arvo: Aitous ja yhteisöllisyys

Outokumpu on ainutlaatuisen omaleimainen, kaikille kotoisa

Toimintaa ohjaava arvo: Ihmisläheisyys

Palvelemme aina ilolla ja suurella sydämellä – juuri Sinua

Talouden reunaehdot strategiakaudella

- Kunnallisvero enintään nykytasolla (vertailu naapurikuntiin)
- Katekasvu < verorahoituksen kasvu
- Vuosikate kattaa poistot, kaupunki ja konserni
- Konsernin lainakanta ei ylitä maan keskiarvoa
- Korjausvelan kasvun pysäyttäminen
- Investoinnit vuosittain max 2 M€

Strategiaa toteutetaan viiden teeman ja niille asetettujen strategisten tavoitteiden kautta. Alla arvioidaan vuoden 2025 tavoitteiden toteutumisesta.

Outokummun kaupungilla on myönteinen ja houkutteleva imago; kutsumme ja kiinnostamme ihmisiä

Vuonna 2025 tavoitteena oli viestinnän vahvistaminen, monitasoinen verkostoituminen, avoimen yhteistyön edistäminen ja kaupunkilaisten osallisuuden lisääminen.

Vuoden 2025 teemaydin eteni tavoitteiden mukaisesti. Viestinnän suunnitelmallisuus ja näkyvyys ovat vahvistuneet, ja verkostoituminen on ollut laaja-alaista, painottuen erityisesti varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen, joissa on tehty aktiivista seudullista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Varhaiskasvatuksen osaamista on tuotu esiin muun muassa Opetushallituksen verkostotyössä, digitaalisessa kehittämishankkeessa sekä kansainvälisessä eTwinning-yhteistyössä, ja tämä työ on luonut pohjaa myös opetustoimen ja hallinnon laajemmalle verkostoitumiselle.

Kaupungin osaamista ja vahvuuksia on tehty tunnetuksi eri yhteistyöfoorumeilla, muun muassa oppilaitosverkostoissa, Business Joensuun kanssa sekä edunvalvontatyössä.

Kuva: Vekkuleiden vierailu kaupungintalolla, (Paula Hulkkonen)

Outokumpu on viihtyisä, ihmissläheinen ja turvallinen kaupunki, jossa on pito-, veto- ja lumovoimaa

Tavoitteena oli turvata kaupunkilaisten arjen sujuvuus ja turvallisuus, vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä tukea perheitä ja lasten osallisuutta. Lisäksi kaupungin kohteisiin päätettiin toteuttaa hiilijalanjätkilaskenta vuonna 2025.

Tavoitteiden toteutuminen oli osin hyvällä tasolla. Häiriöttömyyteen liittyvät tavoitteet eivät toteutuneet täysimääräisesti, sillä vesilaitoksen toiminta-alueella ilmeni neljä vesijohtovuotoa.

Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävät tavoitteet toteutuivat hyvin. Kaupunki oli mukana järjestämässä runsaasti tapahtumia ja lapsiperheiden kohtaamispaikkatoimintaa kehitettiin suunnitelmallisesti.

Perheiden tukemista edistettiin vauvarahalla, lasten mielenterveyttä koskevaa hanketta ei voitu käynnistää rahoituksen puuttuessa. Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa lasten, oppilaiden, opiskelijoiden ja huoltajien osallisuutta vahvistettiin aktiivisesti kyselyiden, keskustelujen ja osallistavien toimintatapojen avulla.

Kuva: OutoValo 2025, (Paula Hulkkonen)

Outokummussa lapset ja nuoret ovat aktiivisia toimijoita ja luomassa omalta osaltaan lapsiystävällistä kaupunkia

Tavoitteena oli vahvistaa lasten ja nuorten osallisuutta, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tarjoamalla monipuolisia vaikuttamis-, harrastus- ja työllistymismahdollisuuksia.

Lasten ja nuorten osallisuutta, vaikuttamismahdollisuuksia ja aktiivista toimijuutta vuonna 2025 on edistetty suunnitelmallisesti ja monipuolisesti. Tavoitteet koskien osallistumista, harrastustoimintaa, työllistymistä, ympäristövastuuta ja yhteisöllisyyttä ovat toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

Kuva: OtoMahis 2025, (Paula Hulkkonen)

Outokumpu on toimelias, yritys- ja yrittäjäystävällinen kaupunki; elinvoimaa edistetään yhdessä

Tavoitteena oli turvata yrityspalvelujen saatavuus Business Joensuun palvelusopimuksen mukaisesti, hillitä työttömyystukikustannusten kasvua sekä vakiinnuttaa ja kehittää kaupungin valmennusympäristötoimintaa. Lisäksi tavoitteena oli saada Kolmikantaan ja Kaunisniemeen toimija useamman vuoden sopimuksella.

Elinvoiman ja yrittäjäystävällisyyden edistämisessä on saavutettu merkittäviä tuloksia, erityisesti yritys yhteistyössä, Invest-in-toiminnassa ja yrittäjäyyskasvatuksessa.

Kuva: Särkiselän uimaranta hyppytorni, (Paula Hulkkonen)

Outokummun kaupunki tytäryhtiöineen tarjoaa ensiluokkaiset palvelut, asukas- ja asiakaslähtöisesti.

Tavoitteina olivat kouluruokahävikin vähentäminen, toiminnallisten tavoitteiden johtaminen konsernistrategiasta ja hyvinvointisuunnitelmasta, valmistautuminen niiden yhdistämiseen, kuntalaisten osallistamisen vahvistaminen sekä strategian jalkauttaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Säilyttää henkilöstön työtyytyväisyys vähintään aiemmalla tasolla. Noudattaa Kummun kotien kiinteistöstrategisia tavoitteita ja vakauttaa yhtiön taloudellinen asema.

Kouluruokahävikkiä seurattiin eri menetelmillä ja ylijäämäruoka annettiin hävikkiruokajakeluun. Kaupungin strategia oli näkyvästi käytössä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa, ja sitä hyödynnettiin arjessa sekä huoltajayhteistyössä. Outokumpu 2030 -strategian valmistelussa kaupunkilaisia osallistettiin monipuolisesti, hyvinvointisuunnitelma yhdistettiin strategiaan ja toiminnalliset tavoitteet johdettiin päivitetystä konsernistrategiasta talousarvioon.

Yhteenvetona tarkastuslautakunta arvioi, että vuoden 2025 tavoitteet viestinnän vahvistamisesta, verkostoitumisen lisäämisestä ja kaupunkilaisten osallisuuden edistämisestä toteutuivat kokonaisuutena pääosin hyvin. Viestinnän suunnitelmallisuus ja näkyvyys paranivat, ja erityisesti varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen seudullinen, kansallinen ja kansainvälinen verkostoituminen oli aktiivista.

Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistettiin tapahtumien, kohtaamispaikkatoiminnan sekä lasten ja nuorten vaikuttamis-, harrastus- ja työllistymismahdollisuuksien kautta. Kaupunkilaisten arjen turvallisuuteen liittyvät tavoitteet toteutuivat osittain, mutta vesihuollossa ilmenneet häiriöt osoittavat ikääntyvän infran ennakoivan kunnossapidon merkitystä.

Elinvoiman ja yrittäjyystävällisyyden edistämässä saavutettiin myönteisiä tuloksia yritys yhteistyössä, Invest in -toiminnassa ja yrittäjyyskasvatuksessa. Lisäksi edistettiin kouluruokahävikin vähentämistä, strategian jalkauttamista sekä valmistautumista konsernistrategian ja hyvinvointisuunnitelman yhdistämiseen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että henkilöstön työtyytyväisyyden ylläpitäminen sekä Kummun kotien kiinteistöstrategian noudattaminen ja taloudellisen aseman vakauttaminen edellyttävät myös jatkossa johdonmukaista ja pitkäjänteistä ohjausta.

4.2 Hyvinvointisuunnitelma

Alla tarkastellaan Outokummun kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 tavoitteiden toteutumista vuoden 2025 osalta.

Elinvoima ja työllisyys

Vuoden 2025 tavoitteena oli työllisyyspalveluiden kehittäminen, erityisesti työpajatoiminnan avulla, vähentää pitkäaikaistyöttömien, nuorisotyöttömien sekä pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden määrää.

Työllisyyspalveluiden kehittämistoimia on toteutettu, kuten työllistämislisän uudelleenkäynnistys ja kesätyösetelikampanja, mutta tavoite työttömyyden alentamisesta ei toteutunut. Alle 25-vuotiaiden työttömien osuus nousi 20,7 prosenttiin (18,7 % vuonna 2024) ja pitkäaikaistyöttömien osuus kasvoi 40,6 prosenttiin (29,4 % vuonna 2024). Lautakunta pitää tehtyjä toimia oikeansuuntaisina ja näkee tarpeen niiden edelleen vahvistamiselle ja laajentamiselle, jotta asetetut työllisyyden parantamistavoitteet voidaan tulevaisuudessa saavuttaa.

Kuva: Valmennusympäristö Kupari, (Paula Hulkkonen)

Hyvin voivat kuntalaiset

Vuoden 2025 tavoitteena olivat uuden valtuustokauden strategian ja hyvinvointisuunnitelman yhdistäminen sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman integroiminen osaksi kaupungin strategista kokonaisuutta. Lisäksi perusopetuksessa painotettiin oppilaiden hyvinvointi-, vuorovaikutus- ja tunnetaitojen vahvistamista sekä lukiokoulutuksessa ohjauksen, varhaisen tuen, tutor-toiminnan ja erityisopetuksen kehittämistä. Tavoitteisiin kuului myös terveydenedistämisasiivisuuden parantaminen ja päihteiden käyttöä koskevien indikaattorien seuranta.

Kaupungin strategia hyväksyttiin valtuustossa 29.9.2025 ja hyvinvointisuunnitelma yhdistettiin osaksi strategisia tavoitteita ja talousarviota. Myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on integroitu osaksi kaupungin strategista kokonaisuutta.

Esi- ja perusopetuksessa on vahvistettu vuorovaikutus- ja tunnetaitoja koulutusten ja ohjelmien avulla, kuten Luokkakaveri-ohjelmalla, Huomaa hyvä -koulutuksella ja Vahvuus Variksen käyttöönotolla. Lukiokoulutuksessa ohjauksen uusi suunnitelma sisällytettiin opetussuunnitelman päivitykseen ja erityisopetuksen suunnitelman valmistelu on käynnissä.

Terveydenedistämisen osalta seniorikorttien käyttö on ollut aktiivista ja TEA-viisarin tulokset ovat osin parantuneet johdon ja liikunnan osalta. Sen sijaan perusopetuksen ja päihteiden käyttöä koskevien indikaattoreiden saatavuus on ollut rajallista, ja kouluterveyskyselyn mukaan päihteiden käyttö yläkouluikäisillä on kehittynyt huolestuttavasti vuosien 2023–2025 aikana.

Päihteiden käyttöä koskevien indikaattoreiden osalta kouluterveyskyselyn mukaan kehitys on vuosien 2023–2025 välillä ollut 8.–9.-luokkalaisilla heikentynyt: kannabista kokeilleiden osuus nousi 5 prosentista 10 prosenttiin, nikotiinipusseja käyttävien osuus 11 prosentista 26 prosenttiin ja vähintään kerran kuukaudessa tosi humalassa olleiden osuus 13 prosentista 24 prosenttiin.

Kuva: Kunnon kesäpäivä, (Paula Hulkkonen)

Osallisuus ja toimiva kaupunkiympäristö

Vuoden 2025 tavoitteena olivat esteettömyyden parantaminen sekä kaupunkilaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.

Kaupungintalon peruskorjauksen yhteydessä toteutetut esteettömyysparannukset edistävät yhdenvertaista asiointia ja täyttävät asetetun esteettömyystavoitteen. Vuonna 2025 ei solmittu uusia kumppanuussopimuksia, mutta avustettiin 29 tahoa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategia- ja hyvinvointityössä tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin: strategia sekä hyvinvointisuunnitelmat integroituvat osaksi talousarviota ja kasvatuksen ja koulutuksen kehittämistyö eteni suunnitellusti. Terveystiedon edistämiseksi saavutettiin myönteisiä tuloksia erityisesti liikunnan ja senioripalvelujen osalta, ja esteettömyystavoite toteutui kaupungintalon peruskorjauksen yhteydessä.

Työllisyyspalveluissa toteutettiin oikeansuuntaisia toimenpiteitä, mutta nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys kasvoivat, eikä asetettua työllisyydestavoitetta saavutettu. Lisäksi yläkouluikäisten päihteiden käyttö kehittyi kouluterveyskyselyn mukaan huolestuttavaan suuntaan. Lautakunta katsoo, että näillä osa-alueilla tarvitaan jatkossa tehostettuja ja pitkäjänteisiä toimia.

Kuva: OKUfest, (Paula Hulkkonen)

ALLEKIRJOITUKSET

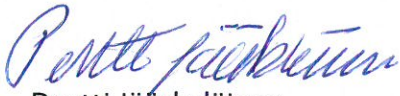
Outokummussa 20.5.2026

Tarja Nivajärvi
puheenjohtaja

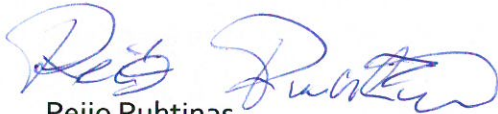
Pirkko Palander
varapuheenjohtaja

Pentti Jäskeläinen
jäsen

Marko Kaasinen
jäsen

Reijo Ruhtinas
jäsen

